

CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU

MEMORANDWM CYWIRIADAU YN UNOL Â RHEOL SEFYDLOG 22.13

Rheoliadau Tir Mynydd (Cymru) 2001

Cefndir

Gosodwyd y Rheoliadau drafft hyn gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar 24 Ionawr 2001. Fe'u hystyriwyd gan y Pwyllgor Busnes ar 23 Ionawr 2001 a chan y Pwyllgor Deddfau ar 6 Chwefror 2001

Nodwyd mân wallau teipograffyddol a drafftio a mân welliannau drafftio gan Gynghorwyr Cyfreithiol y Pwyllgor Deddfau cyn cyfarfod y Pwyllgor ac fe gynigir y diwygiadau a ddangosir o'r herwydd.

Adroddwyd ar y diwygiadau a ddangosir isod i'r Pwyllgor Deddfau yn ei gyfarfod ar 6 Chwefror, ac fe gytunodd iddynt gael eu hystyried gan y Cynulliad. Dangosir y geiriau a fewnosodwyd neu a ddilewyd, ac mae'r manau y gwnaed newidiadau ynddynt wedi'u marcio â llinell wrth ymyl y golofn.

NATIONAL ASSEMBLY FOR WALES

MEMORANDUM OF CORRECTIONS PURSUANT TO STANDING ORDER 22.13

The Tir Mynydd (Wales) Regulations 2001

Background

These Draft Regulations were laid before the National Assembly for Wales on 24th January 2001. They were considered by the Business Committee on 23rd January 2001 and by the Legislation Committee on 6th February 2001.

Minor typographical and drafting errors and improvements were noted by the Legal Advisers to the Legislation Committee before the Committee's meeting and the changes shown are proposed in consequence.

The amendments set out below were reported to the Legislation Committee at its meeting on the 6th February and agreed by it for consideration by the Assembly. Words inserted or removed are shown, and the location of changes is marked with a line at the edge of the column.

Paratowyd y ffurf hon ar Femorandwm Cywiriadau yn dilyn ymgynghoriad rhwng Swyddfa'r Cwnsler Cyffredinol a Chynghorwyr Cyfreithiol y Pwyllgor Deddfau. Y bwriad yw dangos y newidiadau arfaethedig yn eu cyd-destun, yn hytrach nag ailadrodd yr eglurhad a geir yn adroddiad y Cynghorwyr Cyfreithiol.

Y gobaith yw y bydd Aelodau'r Cynulliad yn cael bod bod y ffurf hon o gymorthyma yn ddefnyddiol, ond gwahoddir unrhyw sylwadau.

This form of Memorandum of Corrections has been prepared following consultation between the Office of the Counsel General and the Legal Advisers to the Legislation Committee. The intention is to show the proposed changes in context rather than repeat the explanation contained in the Legal Advisers' report.

It is hoped that Assembly Members will find this format of assistance, but comments would be welcome.

CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU		NATIONAL ASSEMBLY FOR WALES
OFFERYNNAU STATUDOL		STATUTORY INSTRUMENTS
2001 Rhif (Cy.)		2001 No. (W.)
AMAETHYDDIAETH, CYMRU		AGRICULTURE, WALES
Rheoliadau Tir Mynydd (Cymru) 2001		The Tir Mynydd (Wales) Regulations 2001

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau.)

EXPLANATORY NOTE

(This note does not form part of the Regulations.)

Mae'r adolygiad o bolisi amaethyddiaeth cyffredin yr Undeb Ewropeaidd a elwir yn Agenda 2000 wedi arwain at newid yn y system gymorth amaethyddol ar gyfer ardaloedd llai ffafriol o un sydd wedi'i seilio ar y nifer o anifeiliaid i system sydd wedi'i seilio ar arwynebedd. Mae polisiau'r Undeb Ewropeaidd wedi'u nodi yn Rheoliad y Cyngor (EC) Rhif 1257/1999 a cheir y fframwaith manwl ar gyfer gweithredu'r Rheoliad Cyngor hwnnw yn Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 1750/1999.

The review of the European Union's common agricultural policy known as Agenda 2000 has led to a change in the system of less favoured area agricultural support from one based on the number of animals to an area based system. The policies of the European Union are set out in Council Regulation (EC) No. 1257/1999 and the detailed framework for the implementation of that Council Regulation is contained in Commission Regulation (EC) No. 1750/1999.

Cafwyd cynigion Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar gyfer gweithredu polisiau hynny 'r Undeb Ewropeaidd yn y Cynllun Datblygu Gwledig ar gyfer Cymru a gyflwynwyd ganddo i'r Comisiwn Ewropeaidd, ac a gymeradwywyd gan y Comisiwn ar 11 Hydref 2000. Mae'r Rheoliadau hyn yn ymwneud â'r Cynllun sy'n cael ei ddisgrifio yn y Cynllun Datblygu Gwledig hwnnw fel y Cynllun Tir Mynydd, sy'n darparu cymorth ariannol i ffermwyr y mae eu daliad yn cynnwys tir tan anfantais neu dir tan anfantais ddifrifol (yr ardal lai ffafriol).

The proposals of the National Assembly for Wales for the implementation of those European Union policies were contained in the Rural Development Plan for Wales that it presented to the European Commission and which was approved on 11th October 2000. These Regulations deal with the Scheme described in that Rural Development Plan as the Tir Mynydd Scheme, which provides financial support for farmers whose holding includes disadvantaged or severely disadvantaged land (the less favoured area).

Mabwysiadwyd gwahanol gynlluniau ar gyfer cymorth i'r ardal llai ffafriol gan Gymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon. Bydd daliadau sy'n cynnwys tir mewn mwy nag un rhan o'r Deyrnas Unedig felly yn destun rheoliadau pellach.

Different schemes for less favoured area support have been adopted by Wales, England, Scotland and Northern Ireland. Holdings that include land in more than one part of the United Kingdom will therefore be the subject of further regulations.

<p>Mae'r Rheoliadau hyn yn darparu ar gyfer y canlynol:-</p>		<p>These Regulations provide for the following:</p>
<p>Rhan I – Cyffredinol.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Enw, cychwyn a chymhwyso (rheoliad 1) ● Diffiniadau (rheoliad 2) 		<p>Part I – General.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Name, commencement and application (regulation 1) ● Definitions (regulation 2)
<p>Rhan II – Y Cynllun.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ceiswyr cymwys (rheoliad 3) ● Y dwysedd stocio isaf(rheoliad 4) ● Y dwysedd stocio uchaf(rheoliad 5) ● Cyfrifo taliadau arwynebedd – elfen 1 (rheoliad 6 ac Atodlen 1) ● Taliadau chwyddo amgylcheddol o dan elfen 2 o'r cynllun (rheoliad 7) ● Categoriâu sy'n gymwys ar gyfer y taliad chwyddo amgylcheddol (rheoliad 8) 		<p>Part II – The Scheme.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Qualifying claimants (regulation 3) ● Minimum stocking density (regulation 4) ● mMaximum stocking density (regulation 5) ● Ccalculation of area payments - element 1 (regulation 6 and Schedule 1) ● Environmental enhancement under element 2 of the scheme (regulation 7) ● Ccategories that qualify for enhancement (regulation 8)
<p>Rhan III – Gweinyddu</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Taliadau (rheoliad 9) ● Ceisiadau (rheoliad 10) ● Ceisiadau hwyr (rheoliad 11) ● Rhyddhau o ymrwymiad (rheoliad 12) ● Cadw'n ôl neu adennill taliadau (rheoliad 13) ● Cyfraddau llog (rheoliad 14) ● Daliadau Trawsffiniol (rheoliad 15) 		<p>Part III – Administration</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Payments (regulation 9) ● Claims (regulation 10) ● Late claims (regulation 11) ● Release from undertaking (regulation 12) ● Withholding or recovery of payments (regulation 13) ● Rate of interest (regulation 14) ● Cross Border Holdings (regulation 15)

Rhan IV – Gorfodi

- Pwerau personau a awdurdodir (rheoliad 16)
- Cymorth i bersonau a awdurdodir (rheoliad 17)
- Tramgwyddau (rheoliad 18)
- Cosbau (rheoliad 19)
- Terfyn amser ar gyfer erlyn (rheoliad 20)
- Tramgwyddau gan gyrrff corfforaethol (rheoliad 21)

Part IV Enforcement

- Powers of authorised persons (regulation 16)
- Assistance to authorised persons (regulation 17)
- Offences (regulation 18)
- Penalties (regulation 19)
- Time limit for prosecutions (regulation 20)
- Offences by bodies corporate (regulation 21)

Y ddeddfwriaeth Ewropeaidd y cyfeirir ati uchod a fynnodd y newidiadau yn y system gymorth. Mae'r Yr oedd y trefniadau manwl ar gyfer gwneud hynny wedi eu cynnwysa gynhwyswyd yn yng CNGhynllun Datblygu Gwledig y Cynulliad Cenedlaethol. Paratowyd fersiwn terfynol y Cynllun yn dilyn estun ymgynghoriad â'r partion â diddordeb ac â Phwyllgor Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig y Cynulliad Cenedlaethol. Cymru. Nid oes unrhyw arfarniad rheoleiddiol penodol wedi'i wneud felly..

The changes to the system of support were required by the European legislation as referred to above. The detailed arrangements for doing so are contained in the National Assembly's Rural Development Plan. The final version of the Plan was prepared were the subject of the following consultation with interested parties and with the National Assembly's for Wales Agriculture and Rural Development Committee. No specific regulatory appraisal has therefore been carried out.

**OFFERYNNAU
STATUDOL**

**STATUTORY
INSTRUMENTS**

2001 Rhif (Cy.)

2001 No. (W.)

AMAETHYDDIAETH, CYMRU

AGRICULTURE, WALES

**Rheoliadau Tir Mynydd (Cymru)
2001**

The Tir Mynydd (Wales) Regulations 2001

Wedi'u gwneud 2001

Made 2001

Yn dod i rym 1 Mawrth 2001

Coming into force 1 March 2001

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru ("y Cynulliad Cenedlaethol"), gan ei fod wedi'i ddynodi**(a)** at ddibenion adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972**(b)** mewn perthynas â pholisi amaethyddiaeth cyffredin y Gymuned Ewropeaidd, drwy hyn yn gwneud y rheoliadau canlynol:

The National Assembly for Wales ("the National Assembly"), having been designated**(a)** for the purposes of section 2 (2) of the European Communities Act 1972 **(b)** as regards the common agricultural policy of the European Community, hereby makes the following regulations:

RHAN I – CYFFREDINOL

PART I – GENERAL

Enw, cychwyn a chymhwyso

Name commencement and application

<p>1.-(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Tir Mynydd (Cymru) 2001 a deuant i rym ar 1 Mawrth 2001.</p>		<p>1.-(1) These Regulations are called the Tir Mynydd (Wales) Regulations 2001 and come into force on 1st March 2001.</p>
<p>(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys mewn perthynas âi GChymru.</p>		<p>(2) These Regulations apply in relation to Wales.</p>
<p>Diffiniadau</p>		<p>Definitions</p>
<p>2.-(1) Yn y Rheoliadau hyn, oni fydd y cyd-destun yn mynnu fel arall -</p>		<p>2.-(1) In these Regulations unless the context otherwise requires -</p>
<p>mae "amaethyddiaeth" ("<i>agriculture</i>") yn cynnwys garddwriaeth, tyfu ffrwythau, tyfu hadau, ffermio llaeth a bridio a chadw da byw, defnyddio'r tir fel tir pori, doldir, tir helyg, gerddi marchnad a phlanhigfeydd, a defnyddio'r tir ar gyfer coetiroedd pan yw'r defnydd hwnnw'n atodol i ddefnyddio'r tir at ddibenion amaethyddol eraill, a dehonglir "amaethyddol" (<i>agricultural</i>) yn unol â hynny;</p> <p>ystyr "blwyddyn gynllun" ("<i>scheme year</i>") yw blwyddyn galendr;</p> <p>ystyr "buwch fridio" ("<i>breeding cow</i>") yw buwch sugno neu fuwch llaeth;</p> <p>mae i "buwch sugno" yr un ystyr ag i "<i>suckler cow</i>" yn Erthygl 3 o Reoliad y Cyngor (EC) 1254/1999 (c);</p> <p>mae i "cais am gymorth arwynebedd" yr un ystyr ag a roddir i "area aid application" yn erthygl 6 o Reoliad y Cyngor 3508/92 (ch);</p>		<p>"agriculture" ("<i>amaethyddiaeth</i>") includes horticulture, fruit growing, seed growing, dairy farming and livestock breeding and keeping, the use of land as grazing land, meadow land, osier land, market gardens and nursery grounds, and the use of land for woodlands where that use is ancillary to the use of land for other agricultural purposes, and "agricultural" ("<i>amaethyddol</i>") shall be construed accordingly;</p> <p>"area aid application" ("<i>cais am gymorth arwynebedd</i>") has the same meaning as in article 6 of Council Regulation 3508/1992(c);</p> <p>"authorised person" ("<i>person awdurdodedig</i>") means a person who is authorised by the National Assembly, either generally or specifically, to act in matters arising under these Regulations, whether or not an officer of the National Assembly;</p> <p>"breeding cow" ("<i>buwch fridio</i>") shall</p>

ystyr "ceisydd" ("*claimant*") yw person sy'n gwneud cais am lwfans iawndal a enwir yn daliad Tir Mynydd a dehonglir "cais" ("*claim*") yn unol â hynny;

ystyr "daliad" ("*holding*") yw'r holl unedau cynhyrchu a reolir gan y ceisydd ac sydd wedi'u lleoli o fewn y Deyrnas Unedig;

ystyr "dwysedd stocio" ("*stocking density*") yw'r nifer o unedau da byw wedi ei rannu gan y nifer o hectarau;

ystyr "gorbori" ("*overgrazing*") yw pori tir â chymaint o dda byw ag i effeithio'n andwyol ar dwf, ansawdd neu gynnwys rhywogaethol y llystyfiant (heblaw llystyfiant a borir fel rheol nes ei ddifa) ar y tir hwnnw i raddau arwyddocaol, a dehonglir "wedi'i orbori" ("*overgrazed*") yn unol â hynny;

mae i "heffer" yr un ystyr ag i "*heifer*" yn Erthygl 3 o Reoliad y Cyngor (EC) 1254/1999;

ystyr "IACS" yw System Integredig Gweinyddu a Rheoli a sefydlwyd gan Reoliad y Cyngor 3508/92;

ystyr "mamog" ("*ewe*") yw dafad fenyw sy'n un mlwydd oed o leiaf neu sydd wedi dod ac oen cyn 15 Mai yn y flwyddyn y gwneir cais am daliad Tir Mynydd;

ystyr "mapiau dynodedig" ("*designated maps*") yw'r ddwy gyfrol o fapiau sydd wedi'u rhifo 1 a 2, a'r ddwy gyfrol wedi'u marcio "Volume of Maps of less favoured farming areas in Wales" ac â rhif y

mean a suckler cow or a dairy cow;

"claimant" ("*ceisydd*") means a person who makes a claim for a compensatory allowance called a Tir Mynydd payment and "claim" ("*cais*") shall be construed accordingly;

"Commission Regulation 1750/1999" ("*Rheoliad y Comisiwn 1750/1999*") means Commission Regulation (EC) No. 1750/1999**(d)** which laid down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No. 1257/1999**(e)** on support for rural development from the European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (EAGGF);

"Council Regulation 1257/1999" ("*Rheoliad y Cyngor 1257/1999*") means Council Regulation (EC) No. 1257/1999 on support for rural development from the European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (EAGGF) and which also amended certain Regulations and repealed others certain Regulations;

"Council Regulation 3508/92" ("*Rheoliad y Cyngor 3508/92*") means Council Regulation (EEC) 3508/92 establishing an integrated administration and control system for community aid schemes;

"designated maps" ("*mapiau dynodedig*") means the two volumes of maps numbered 1 and 2, each volume being marked "Volume of Maps of less favoured farming areas in Wales" and with the number of the volume, dated 20th May 1991, signed by the Secretary of State for Wales, and deposited at the offices of the

gyfrol, dyddiedig 20 Mai 1991, wedi'u llofnodi gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru, ac wedi'u hadneuo yn swyddfeydd Adran Amaethyddiaeth Cynulliad Cenedlaethol Cymru ym Mharc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ;

ystyr "pensiwn ymddeol" ("*retirement pension*") yw pensiwn categori A neu categori B o fewn ystyr pensiwn "category A" a "category B" yn adran 20(1)(f) o Ddeddf Cyfraniadau a Budd-daliadau Nawdd Cymdeithasol 1992 (**ch**), neu bensiwn categori C neu categori D o fewn ystyr pensiwn "category C" a "category D" yn adran 63(f) o'r Ddeddf honno neu fudd-dâl ymddeol graddedig fel y cyfeirir ato yn adran 62 o'r Ddeddf honno;

ystyr "person awdurdodedig" ("*authorised person*") yw person sy'n cael ei awdurdodi gan y Cynulliad Cenedlaethol, naill ai'n gyffredinol neu'n benodol, i weithredu mewn materion sy'n codi o dan y Rheoliadau hyn, pu'n a yw'n swyddog y Cynulliad Cenedlaethol neu beidio;

ystyr "Rheoliad y Comisiwn 1750/1999" ("*Commission Regulation 1750/1999*") yw Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 1750/1999 (**dd**) a bennodd reolau manwl ar gyfer cymhwyso Rheoliad y Cyngor (EC) Rhif 1257/1999 ar gymorth ar gyfer datblygu gwledig o Gronfa Cyfarwyddo a Gwarantu Amaethyddiaeth Ewrop (EAGGF);

ystyr "Rheoliad y Cyngor 1257/1999" ("*Council Regulation 1257/1999*") yw Rheoliad y Cyngor (EC) Rhif 1257/1999 ar gymorth ar

National Assembly for Wales
Agriculture Department at Cathays
Park, Cardiff CF10 3NQ;

"disadvantaged land" ("*tir tan anfantais*") (except in the expression "severely disadvantaged land") means land shown coloured blue on the designated maps;

"eligible land" ("*tir cymwys*") means disadvantaged land or severely disadvantaged land that complies with the requirements of these Regulations;

"ewe" ("*mamog*") means a female sheep which is at least one year old or has given birth by 15th May in the year in which a claim for a Tir Mynydd payment is made;

"forage land" ("*tir porthiant*") means land used to graze or feed livestock which was included as such in a valid area aid application submitted for the relevant year;

"heifer" ("*heffer*") has the same meaning as in Article 3 of Council Regulation (EC) 1254/1999 (**f**);

"holding" ("*daliad*") means all the production units managed by the claimant situated within the United Kingdom;

"IACS" means the Integrated Administration and Control System established by Council Regulation 3508/92;

"less favoured area" ("*tir llai ffafriol*")

gyfer datblygu gwledig o Gronfa Cyfarwyddo a Gwarantu Amaethyddiaeth Ewrop (EAGGF) ac a ddiwygiodd Reoliadau penodol a'u diddymu;

ystyr "Rheoliad y Cyngor 3508/92" ("*Council Regulation 3508/92*") yw Rheoliad y Cyngor (EEC) 3508/92 yn sefydlu system integredig gweinyddu a rheoli ar gyfer cynlluniau cymorth y Gymuned;

ystyr "coetir" ("*woodland*") yw tir a ddefnyddir yn bennaf ar gyfer tyfu coed;

ystyr "tir cymwys" ("*eligible land*") yw tir tan anfantais neu dir tan anfantais ddifrifol sy'n cydymffurfio â gofynion y Rheoliadau hyn;

ystyr "tir tan anfantais" ("*disadvantaged land*") (heblaw yn yr ymadrodd "tir tan anfantais ddifrifol") yw'r tir a ddangosir â lliw glas ar y mapiau dynodedig;

ystyr "tir tan anfantais ddifrifol" ("*severely disadvantaged land*") yw tir a ddangosir â lliw pinc ar y mapiau dynodedig;

ystyr "tir porthiant" ("*forage land*") yw tir a ddefnyddiwyd i bori neu fwydo da byw ac a gynhwyswyd fel tir o'r fath mewn cais dilys am gymorth arwynebedd a gyflwynwyd ar gyfer y flwyddyn berthnasol 15 Mai 2000 neu cyn hynny;

ystyr "tir llai ffafriol" ("*less favoured area*") yw tir sydd tan anfantais neu dan anfantais ddifrifol;

means land that is disadvantaged or severely disadvantaged;

"livestock unit" ("*uned da byw*") is a unit of measurement of livestock numbers, and the following constitute a single livestock unit -

(a) one suckler cow;

(b) 1.67 heifers;

(c) 6.67 female sheep eligible under the Sheep Annual Premium Scheme pursuant to the Sheep Annual Premium Regulations 1992 **(g)** as amended;

"overgrazing" ("*gorbori*") means grazing land with livestock in such numbers as adversely to affect the growth, quality or species composition of vegetation (other than vegetation normally grazed to destruction) on that land to a significant degree, and "overgrazed" ("*wedi'i orbori*") shall be construed accordingly;

"production unit" ("*uned gynhyrchu*") means land farmed by a claimant as a single unit, having regard to supplies of machinery, livestock, feeding stuffs and workforce;

"retirement pension" ("*pensiwn ymddeol*") means a category A or category B pension within the meaning of section 20(1)(f) of the Social Security Contributions and Benefits Act 1992**(h)**, or a category C or category D pension within the meaning of section 63(f) of that Act or a graduated retirement benefit as referred to in section 62 of that Act;

ystyr "uned gynhyrchu" ("*production unit*") yw tir a ffermir gan geisydd fel uned unigol, gan ystyried cyflenwadau o beiriannau, da byw, porthiant a gweithwyr;

ystyr "uned da byw" ("*livestock unit*") yw uned mesur rhifau da byw, ac mae'r canlynol yn ffurfio un uned da byw:-

(a) un fuwch sugno;

(b) 1.67 o heffrod;

(c) 6.67 o ddefaid benyw sy'n gymwys o dan y Cynllun Premiwm Blynyddol Defaid yn unol â'r Rheoliadau Premiwm Blynyddol Defaid 1992
(f) fel y diwygiwyd.

"scheme year" ("*blwyddyn gynllun*") means a calendar year;

"severely disadvantage land" ("*tir tan anfantais ddifrifol*") means land shown coloured pink on the designated maps;

"stocking density" ("*dwysedd stocio*") means the number of livestock units divided by the number of hectares;

"suckler cow" ("*buwch sugno*") has the same meaning as in Article 3 of Council Regulation 1254/1999;

"woodland" ("*coetir*") means land used primarily for the growing of trees.

(2) mae unrhyw gyfeiriad yn y Rheoliadau hyn at offeryn Cymunedol yn gyfeiriad at yr offeryn hwnnw fel y'i diwygir ar y dyddiad y gwneir y Rheoliadau hyn.

(2) any reference in these Regulations to a Community instrument is reference to that instrument as amended on the date on which these Regulations are made.

(3) mae unrhyw gyfeiriad yn y Rheoliadau hyn at reoliad neu atodlen â rhif (heb unrhyw gyfeiriad cyfatebol at offeryn penodol) yn gyfeiriad at y rheoliad neu'r atodlen a rifir felly yn y Rheoliadau hyn.

(3) any reference in these Regulations to a numbered regulation or schedule (without a corresponding reference to a specific instrument) is a reference to the regulation or schedule so numbered in these Regulations.

Rhan II – Y Cynllun

Part II - The Scheme

Ceiswyr cymwys

3. (1) Bydd ceiswyr yn gymwys i gael taliadau o dan y cynllun Tir Mynydd:

- a. os ydynt wedi cyflwyno cais dilys am gymorth arwynebedd a ddangosodd bod tir cymwys yn bodoli;
- b. os ydynt wedi ymrwymo i barhau i ffermio o leiaf chwe hectar o dir gymwys am bum mlynedd o ddyddiad taliad Tir Mynydd cyntaf; ac
- c. os ydynt wedi cyflwyno cais am gymorth da byw mewn perthynas â defaid neu fuchod sugno neu'r ddau yn ystod y flwyddyn y cyflwynir y cais Tir Mynydd; a

.(d) os ydynt yn cymhwyso arferion ffermio da, sy'n gydnaws â'r angen i ddiogelu'r amgylchedd a chynnal cefn gwlad, drwy ffermio cynaliadwy yn benodol.

(2) Yr arwynebedd cymwys yw'r tir porthiant o fewn yr ardal lai ffafriol a ddatganwyd ar y ffurflen gais IACS am gymorth arwynebedd ar gyfer y flwyddyn gynllun, yn ddarostyngedig i'r darpariaethau canlynol mewn perthynas â thir a borir gan fuchod llaeth.

Qualifying claimants

3. (1) Claimants shall be eligible for payments under the Tir Mynydd scheme if they:

- a. have submitted a valid area aid application that showed the existence of eligible land;
- b. have undertaken to continue farming at least six hectares of eligible land for five years from the date of the first Tir Mynydd payment; and
- c. have submitted a claim for livestock aid in relation to sheep or suckler cows or both during the year in which the Tir Mynydd claim is submitted; and
- d. apply usual good farming practices compatible with the need to safeguard the environment and maintain the countryside, in particular by sustainable farming.

(2) The eligible area is the forage land within the less favoured area as declared in the IACS area aid application for the scheme year, subject to the following provisions relating to land grazed by dairy cows.

(3) Os oes gan y ceisydd, ar ddyddiad y cais Tir Mynydd, swmp cyfeiriol unigol o laeth ar gael, bydd arwynebedd y tir cymwys yn cael ei leihau yn unol â darpariaethau'r rheoliad hwn.

(4) Cyfrifir y lleihad trwy gyfeirio at y nifer o anifeiliaid yn y fuches laeth dybiannol.

(5) Cyfrifir y nifer o unedau da byw yn y fuches laeth dybiannol trwy rannu'r swmp cyfeiriol unigol o laeth sydd ar gael i'r ceisydd â 5730, sef y nifer o litrau o laeth y bernir ei fod yn cyfateb i gynnyrch blynyddol un fuwch laeth.

(6) Mae'r unedau da byw hynny yn cael eu cymhwyso'n gyntaf i'r rhan honno o'r daliad nad yw'n dir cymwys ar y raddfa o un hectar ar gyfer pob dwy uned da byw sy'n cael eu cyfrifo felly.

(7) Mae'r unedau da byw sydd ar ôl yn cael eu defnyddio i gyfrifo'r lleihad mewn tir cymwys yn ôl yr un gyfradd, gan leihau'r tir tan anfantais cyn y tir tan anfantais ddifrifol.

(8) Yn y rheoliad hwn ystyr "buches laeth dybiannol" yw cyfanswm yr anifeiliaid y bernir eu bod yn fuches laeth ar dir sy'n cael ei ffermio gan y ceisydd yng Nghymru fel y'i cyfrifwyd uchod ac mae i "swmp cyfeiriol unigol o laeth" yr un ystyr ag i "individual reference quantity of milk" yn Erthygl 31 o Reoliad y Comisiwn 2342/1999 **(ff)**

(3) If, on the date of the Tir Mynydd claim, the claimant has available an individual reference quantity of milk, the area of eligible land is reduced in accordance with the provisions of this regulation.

4. The reduction is calculated by reference to the number of animals in the notional dairy herd.

(5) The number of livestock units in the notional dairy herd is calculated by dividing the individual reference quantity of milk available to the claimant by 5730, being the number of litres of milk deemed to be equivalent to the annual production of one dairy cow.

(6) Such livestock units are firstly applied to that part of the holding that is not eligible land at the rate of one hectare for each two livestock units so calculated.

(7) The remaining livestock units not so applied are used to calculate the reduction in eligible land at the same rate, taking the reduction from disadvantaged land before severely disadvantaged land.

(8) In this regulation "notional dairy herd" means the total number of animals deemed to constitute the dairy herd on land farmed by the claimant in Wales as calculated above and "individual reference quantity of milk" has the same meaning as in Article 31 of Commission Regulation 2342/1999 **(i)**.

Y dwysedd stocio isaf

4. (1) I fod yn gymwys i gael taliadau Tir Mynydd rhaid bod gan y daliad ddwysedd stocio o 0.1 uned da byw o leiaf am bob hectar.

(2) Pan fydd dwysedd stocio is yn ofynnol gan gynlluniau amgylcheddol neu gadwraeth natur y mae'r ceisydd yn cymryd rhan ynddynt, fe ganiateir dwysedd stocio is.

Y dwysedd stocio uchaf

5.- (1) Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau paragraff (2) isod, ni fydd unrhyw ddwysedd stocio uchaf yn cael ei ragnodi.

(2) Bydd daliad y mae ei ddwysedd stocio yn 1.8 uned da byw am bob hectar neu'n uwch yn cael ei archwilio gan neu ar ran y Cynulliad Cenedlaethol yn ystod 2001 (neu yn y flwyddyn gyntaf y bydd y dwysedd yn uwch na'r ffigur hwnnw) ac o leiaf bob tair blynedd wedi hynny.

(3) Os bydd archwiliad o dan baragraff (2) uchod yn dangos tystiolaeth sy'n bodloni'r Cynulliad Cenedlaethol fod gorbore yn digwydd, fe fydd yn ofynnol i'r ceisydd wneud cytundeb rheoli gyda'r Cynulliad Cenedlaethol gyda golwg ar gael gwared ar y gorbore hwnnw. Rhaid i'r cytundeb nodi amserlen i'r ceisydd addasu ei gyfradd stocio i ddileu'r perygl o orbore.

Minimum stocking density

4. (1) To qualify for Tir Mynydd payments the holding must have a minimum stocking density of 0.1 livestock units per hectare.

(2) Where a lower stock limit is required by environmental or nature conservation schemes in which the claimant is a participant, the lower limit will be allowed.

Maximum stocking density

5. (1) Subject to the provisions of paragraph (2) below, there will be no prescribed maximum stocking density,.

(2) A holding with stocking density of 1.8 livestock units per hectare or over shall be the subject of an inspection by or on behalf of the National Assembly during 2001 (or in the year in which that density is first exceeded) and at least every three years thereafter.

(3) If an inspection under paragraph (2) above produces evidence of overgrazing to the satisfaction of the National Assembly, the claimant will be required to enter into a management agreement with the National Assembly with a view to eliminating such overgrazing. The agreement must set out the timescale for the claimant to adjust stocking rates to remove the risk of overgrazing.

(4) Bydd unrhyw geisydd y mae ei ddaliad wedi'i archwilio (a bod yr archwiliad hwnnw wedi arwain ar dystiolaeth o orbori) ond nad yw wedi gwneud cytundeb rheoli â'r Cynulliad Cenedlaethol neu sydd gydymffurfio â thelerau'r cytundeb rheoli o'r fath, yn peidio â bod yn gymwys ar gyfer taliadau Tir Mynydd nes i'r cynllun rheoli gael ei gwblhau neu nes y cydymffurfir ag ef, yn ôl fel y digwydd.

(4) Any claimant whose holding has been inspected (and that inspection has led to evidence of overgrazing) but who has not concluded a management agreement with the National Assembly or who has not complied with the terms of such a management agreement shall cease to be eligible for Tir Mynydd payments until the management scheme has been concluded or complied with as the case may be.

Cyfrifo taliadau arwynebedd – elfen 1

6.-(1) Bydd ceisydd sy'n bodloni'r amodau a nodir yn rheoliadau 3,4 a 5 uchod yn gymwys i gael taliadau o dan elfen 1 o'r cynllun yn unol â'r cyfrifiad a gynhwysir yn Rhan A o'r Atodlen 1 i'r Rheoliadau hyn.

(2) Bydd y cyfrifiad sylfaenol a wneir yn unol a Rhan A o'r Atodlen 1 yn ddarostyngedig i'r mecanwaith meinhaus a nodir yn Rhan B o'r Atodlen 1, pan fydd y tir porthianthelbori cymwys yn fwy na 140 hectar.

(3) Bydd dull cyfrifo elfen 1 o'r taliad arwynebedd hefyd yn ddarostyngedig i fecanwaith diogelwch a gyfrifir y mecanwaith diogelwch yn unol â Rhan C o'r Atodlen 1.

Taliad chwyddo amgylcheddol o dan elfen 2 o'r cynllun

Calculation of area payments – element 1

6.-(1) A claimant who satisfies the conditions set out in regulations 3, 4 and 5 above shall be eligible for payment under element 1 of the scheme in accordance with the calculation contained in Part A of the Schedule 1 to these Regulations.

(2) The basic calculation made in accordance with part A of the Schedule 1 shall, where the eligible forage land exceeds 140 hectares, be subjected to the tapering mechanism set out in Part B of the Schedule 1.

(3) The calculation of element 1 of the area payment will also be subject to a safety net mechanism calculated in accordance with Part C of the Schedule 1.

Environmental enhancement under Element 2 of the Scheme

7.- (1) Bydd gan geiswyr hawl i gael ymchwydd o'r taliad sy'n daladwy iddynt mewn perthynas ag elfen 1 o'r cynllun Tir Mynydd os ydynt yn gymwys o dan un neu fwy o'r categorïau a bennir yn rheoliad 8 isod.

(2) Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau paragraff (4) isod, bydd gan unrhyw geisydd sy'n bodloni un o'r categorïau hawl i gael taliad chwyddo o 10 y cant o'r taliad a gyfrifwyd o dan elfen 1.

(3) Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau paragraff (4) isod, bydd gan unrhyw geisydd sy'n bodloni dau neu fwy o'r categorïau hawl i gael taliad chwyddo o 20 y cant o'r taliad a gyfrifwyd o dan elfen 1.

(4) Caiff y Cynulliad Cenedlaethol addasu'r taliadau chwyddo sy'n daladwy i geiswyr yn unol â'r rheoliad hwn os bydd cyfanswm y taliadau chwyddo y cyfrifir eu bod yn daladwy o dan y rheoliad hwn yn dod i fwy na phump y cant o'r gyllideb gyfan ar gyfer y cynllun Tir Mynydd yn ystod 2001 a 2002 a deg y cant ar gyfer y blynyddoedd dilynol. Os felly, bydd y taliad chwyddo canrannol yn cael ei leihau i'r ganran a fydd yn cyfyngu cyfanswm y taliadau chwyddo i bump y cant o gyllideb Tir Mynydd ar gyfer 2001 a 2002 a deg y cant ar gyfer y blynyddoedd dilynol.

Categorïau sy'n gymwys ar gyfer y taliad chwyddo amgylcheddol

8. Mae'r categorïau sy'n gymwys ar gyfer y taliad chwyddo y cyfeiriwyd ato yn rheoliad 7 uchod fel a ganlyn:

7. (1) Claimants shall be entitled to an enhancement of the payment due to them in respect of Element 1 of the Tir Mynydd scheme if they qualify under one or more of the categories set out in regulation 8 below.

(2) Subject to the provisions of paragraph (4) below, any claimant who satisfies one of the categories shall be entitled to an enhancement of 10 per cent of the payment calculated under element 1.

(3) Subject to the provisions of paragraph (4) below, any claimant who satisfies two or more of the categories will be entitled to an enhancement of 20 per cent of the payment calculated under element 1.

(4) The National Assembly may adjust the enhancements due to claimants pursuant to this regulation if the total enhancements calculated to be payable under this regulation exceed five per cent of the total budget for the Tir Mynydd scheme for 2001 and 2002 and ten per cent for subsequent years. In that case the percentage enhancement will be reduced to such percentage as limits the total enhancements to five per cent of the total Tir Mynydd budget for 2001 and 2002 and ten per cent for subsequent years.

Categories that qualify for the environmental enhancement

8. The categories that qualify for the enhancement referred to in regulation 7 above are the following:

(a) bod y daliad yn cynnwys cymhareb o o leiaf un fuwch fridio ar gyfer pob 30 mamog yn yr ardal lai ffafriol;

(b) bod y fferm wedi'i chofrestru yng Nghofrestr ar Safonau Bwyd Organig y Deyrnas Unedig (corff yr hysbyswyd Y Comisiwn Ewropeaidd ei fod wedi'i ddynodi fel awdurdod archwilio) mewn perthynas â thir nad yw eisoes yn destun cytundeb o dan naill ai'r cynllun cymorth organig neu'r cynllun ffermio organig;

(c) bod gan y fferm o leiaf ddau y cant o'r tir ardal llai ffafriol (gyda lleiafswm o un hectar) sydd o dan un neu fwy o gnydau â'r, cnydau gwreiddlysiau neu gnydau garddwriaethol maes (ac eithrio indrawn a thir glas) nad yw'n dir y gwnaed cais am daliadau cymorth tir â'r ar ei gyfer;

(ch) nad yw'r dwysedd stocio yn fwy na 1.2 uned da byw am bob hectar;

(d) os yw'r ceisydd yn arfer hawliau pori ar dir comin a gofrestrwyd o dan Ddeddf Cofrestru Tir Comin 1965 **(g)** yn yr ardal lai ffafriol, bod y ceisydd, a phob porwr arall, yn mynd â'r holl stoc oddi ar y tir comin hwnnw ar yr un pryd am gyfnod o dri mis o fewn y cyfnod o fis Medi tan fis Chwefror yn gynwysedig o fewn unrhyw gyfnod o ddeuddeng mis;

(dd) bod o leiaf ddau y cant o'r ardal lai ffafriol ar y daliad (gyda lleiafswm o un hectar) yn goetir collddail sydd wedi'i ffensio a'i reoli fel bod modd caniatáu mynediad ar gyfer pori ac nad yw fel arall yn denu cymorth polisi amaethyddol cyffredin o dan Gynllun Premiwm Coetir Cymru;

(a) that the holding contains a ratio of at least one breeding cow for every 30 ewes in the less favoured area;

(b) that the farm is registered with the United Kingdom Register of Organic Food Standards (a body notified to the European Commission as a designated inspection authority) in relation to land not already the subject of an agreement under either the organic aids scheme or the organic farming scheme;

(c) that the farm has at least two per cent of the less favoured area land (but with a minimum of one hectare) under one or more of arable crops, root crops and field horticultural crops (excluding maize and grass ley) that is not land on which arable aid payments have been claimed;

(d) that the stocking density is no more than 1.2 livestock units per hectare;

(e) if the claimant is exercising grazing rights on a common registered under the Commons Registration Act 1965 **(j)** in the less favoured area, that the claimant, and all other graziers, at the same time remove all stock from that common land for a period of 3 months within the period September to February inclusive in any twelve month period;

(f) that at least two per cent of the less favoured area of the holding (but with a minimum of one hectare) is deciduous woodland that is fenced and managed so that access for grazing may be permitted that does not otherwise attract common agricultural policy support under the Farm Woodland

(e) bod y fferm wedi'i chofrestru o dan gynllun gwarantu y ffermydd cymeradwy ar gyfer cig eidion neu ddefaid neu'r ddau a hwnnw'n gynllun sydd wedi'i achredu gan Wasanaeth Achredu'r Deyrnas Unedig.

Premium Scheme;

(g) that the farm is registered under an approved farm assurance scheme for beef or sheep or both that is accredited by the United Kingdom Accreditation Service.

RHAN III - GWEINYDDU

Taliadau

9.-(1) Bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn igwneud y taliadau i'r ceiswyr yn ystod y flwyddyn gynllun y mae'r cais yn ymwneud â hi.

(2) Ni wneir taliadau ond i geiswyr sydd wedi gwneud ymrwymiad ar y ffurf y bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn ei phennu i barhau i ddefnyddio o leiaf chwe hectar o dir porthiant llai ffafriol am gyfnod o bum mlynedd o ddyddiad y taliad cyntaf o dan y cynllun Tir Mynydd.

(3) Bernir bod ffermwyr a gyflwynodd gais am lwfans iawndal da byw tir uchel (HLCA) yn y flwyddyn 2000 ac yn ystod blynyddoedd olynol blaenorol wedi cydymffurfio â'r ymrwymiad os yw'r blynyddoedd cynharach hynny, o'u cymryd gyda'r blynyddoedd y buont yn cymryd rhan yn y cynllun Tir Mynydd yn dod i'r cyfanswm angenrheidiol o bum mlynedd yn olynol neu fwy na hynny.

(4) Gall y Cynulliad Cenedlaethol benderfynu talu elfen un ac elfen dau o'r taliad Tir Mynydd ar wahân.

PART III – ADMINISTRATION

Payments

9. (1) The National Assembly will make the payments to claimants during the scheme year to which the claim relates.

(2) Payment will only be made to claimants who have entered into an undertaking in the form specified by the National Assembly to continue to use at least six hectares of less favoured area forage area land for a period of five years from the date of the first payment under the Tir Mynydd scheme.

(3) Farmers who claimed hill livestock compensatory allowance (HLCA) in the year 2000 and in previous consecutive years shall be considered to have complied with the undertaking if such earlier years taken with the years during which they have participated in the Tir Mynydd scheme equal or exceed the necessary total of five consecutive years;

(4) The National Assembly may decide to pay element one and element two of the Tir Mynydd payment separately.

Ceisiadau

10.-(1) Bydd ceisiadau am daliad o dan y cynllun Tir Mynydd ar y ffurf y gall y Cynulliad Cenedlaethol benderfynu o dro i dro.

(2) Fe gaiff y Cynulliad Cenedlaethol ymgorffori'r cais am daliad Tir Mynydd yn y ffurflen gais cymorth arwynebedd IACS.

(3) Y dyddiad cau fydd 15 Mai. Ymdrinir â cheisiadau hwyr yn unol â darpariaethau rheoliad 11 isod.

Ceisiadau hwyr

11.-(1) Yn ddarostyngedig i baragraffau (2) a (3) isod, os yw'r ceisydd yn cyflwyno cais am daliad Tir Mynydd mewn perthynas â blwyddyn benodol yn hwyrach na'r dyddiad a bennir gan yu Cynulliad Cenedlaethol yn unol a rheoliad 10 uchod, fe fydd y swm a fyddai fel arall yn daladwy yn cael ei leihau un y cant am bob diwrnod gwaith o'r dyddiad cau i'r dyddiad y cafwyd y cais gan y Cynulliad Cenedlaethol.

(2) Os cyflwynwyd y cais fwy na 25 o ddiwrnodau (boed yn ddiwrnodau gwaith neu beidio) yn hwyrach na'r dyddiad cau perthnasol, ni wneir unrhyw daliad i'r ceisydd yn unol â'r cais hwnnw am daliad Tir Mynydd.

Claims

10. (1) Claims for payment under the Tir Mynydd Scheme shall be in such form as the National Assembly may from time to time determine.

(2) The National Assembly may incorporate the claim for Tir Mynydd payment into the IACS area aid application.

(3) The closing date will be 15th May. Late claims will be dealt with in accordance with the provisions of regulation 11 below.

Late claims

11. (1) Subject to paragraphs (2) and (3) below, if the claimant presents a claim for a Tir Mynydd payment in respect of a particular year later than the date fixed by the National Assembly in accordance with regulation 10 above, the amount otherwise payable shall be reduced by one percent for every working day from the closing date to the date upon which the claim was received by the National Assembly.

(2) If the claim was presented more than 25 days (whether or not working days) later than the relevant closing date, no payment will be made to the claimant pursuant to that claim for a Tir Mynydd payment.

(3) Ni fydd paragraffau (1) a (2) uchod yn gymwys os yw'r cais yn cael ei gyflwyno yn hwyrach na'r dyddiad cau perthnasol oherwydd *force majeure* ac i'r graddau y mae'n cael ei gyflwyno felly.

(4) Yn y rheoliad hwn -

(a) ystyr "diwrnod gwaith" yw diwrnod nad yw'n ddydd Sadwrn, yn ddydd Sul, yn yl cyfraith gyffredin yng Nghymru a Lloegr, nac yn yl y Banc yng Nghymru o dan Ddeddf Bancio a Thrafodion Ariannol 1971 **(ng)**; a

(b) ystyr "force majeure" yw amgylchiadau anarferol ac anrhagweladwy y tu allan i reolaeth y ceisydd na fyddai modd eu hosgoi petai'r ceisydd wedi arfer pob gofal dyladwy.

Rhyddhau o ymrwymadau

12. Rhyddheir ceisydd yn rhinwedd y rheoliad hwn o'r ymrwymiad y cyfeirir ato yn rheoliad 9 (2) uchod:

(a) pan fydd y ceisydd yn derbyn pensiwn ymddeol (fel y'i diffinir yn rheoliad 2(1) uchod) am y tro cyntaf;

(b) os nad yw'r ceisydd yn gallu parhau i gyflawni ei ymrwymiad oherwydd amgylchiadau perthnasol y tu hwnt i reolaeth y ceisydd; neu

(3) Paragraphs (1) and (2) above shall not apply if and to the extent that a claim is lodged later than the relevant closing date by reason of *force majeure*.

(4) In this regulation -

(a) "working day" means a day which is not a Saturday, Sunday, a common law holiday in Wales and England, or a Bank Holiday in Wales under the Banking and Financial Dealings Act 1971 **(k)**; and

(b) "force majeure" means abnormal and unforeseeable circumstances outside the control of the claimant the effect of which would not have been avoided by the exercise of all due care by the claimant.

Release from undertakings

12. A claimant is by virtue of this regulation released from the undertaking referred to in regulation 9(2) above:

(a) when the claimant first receives a retirement pension (as defined in regulation 2(1) above);

(b) if the claimant is unable to continue to discharge that undertaking by reason of any material circumstances beyond the control of the claimant; or

(c) if the claimant ceases farming but at least six hectares of the eligible land

(c) os yw'r ceisydd yn peidio â ffermio, ond bod o leiaf chwe hectar o'r tir cymwys a ddefnyddiwyd ddiwethaf gan y ceisydd ar gyfer pori anifeiliaid yn parhau i gael eu defnyddio felly.

last used by the claimant for the grazing of animals continued to be so used.

Cadw'n ôl neu adennill taliadau

13. Caiff y Cynulliad Cenedlaethol gadw'n ôl neu adennill ar alwad y cyfan neu ran o unrhyw daliad Tir Mynydd a wnaed neu sydd i'w wneud i geisydd o dan unrhyw un o'r amgylchiadau canlynol:-

(a) os nad yw'r ceisydd yn cydymffurfio â thelerau ymrwymiad a roddwyd o dan reoliad 9(2) pan nad yw'r ceisydd wedi'i ryddhau yn unol â rheoliad 12;

(b) os yw'r Cynulliad Cenedlaethol wedi rhoi gwybod i'r ceisydd nad yw'n fodlon ar gywirdeb unrhyw ddatganiadau a wnaed gan y ceisydd i ategu'r cais;

(c) os yw'r ceisydd, neu weithiwr cyflogediggyflogai, gwas neu asiant y ceisydd, yn fwriadol yn rhwystro person awdurdodedig neu berson sydd gyda pherson awdurdodedig a sy'n gweithredu ar gyfarwyddyd y person awdurdodedig, rhag gweithredu unrhyw ber a roddwyd i'r person awdurdodedig gan reoliad 16, neu nad yw'n cydymffurfio heb esgus rhesymol a gofynion y person awdurdodedig o dan y rheoliad hwnnw neu a chais wnaed gan y person awdurdodedig yn unol â'r rheoliadau hyn.

Withholding or recovery of payments

13. The National Assembly may withhold or recover on demand the whole or any part of any Tir Mynydd payment made or to be made to a claimant in any of the following circumstances:-

(a) if the claimant does not comply with the terms of an undertaking given under regulation 9(2) when the claimant has not been released pursuant to regulation 12;

(b) if the National Assembly has informed the claimant that it is not satisfied with the accuracy of any statements made by the claimant in support of the claim;

(c) if the claimant, or an employee, servant or agent of the claimant, intentionally obstructs an authorised person or a person accompanying an authorised person and acting under the instruction of that authorised person, from exercising any power conferred upon the authorised person by regulation 16, or without reasonable excuse does not comply with requirements made by that authorised person under that regulation or a request made by that authorised person pursuant to these regulations.

Cyfradd Ilog

14. Pan fydd y Cynulliad Cenedlaethol yn adennill y cyfan neu ran o unrhyw daliad a wnaed i geisydd, fe gaiff hefyd adennill llog arno yn ôl, y cyfradd o un y cant uwchben y gyfradd sterling sy'n cael ei gynnig rhwng banciau Llundain am dri mis gan gyfrifo'r llog hwnnw o ddydd i ddydd am y cyfnod o adeg talu i'r ceisydd i adeg adennill taliad oddi wrth y ceisydd, oni bai bod yr arian a adennillwyd wedi ei dalu i'r ceisydd yn sgil camgymeriad ar ran y Cynulliad Cenedlaethol, ei weision neu ei asiantau.

Daliadau Trawsffiniol

15. Nid yw darpariaethau'r Rheoliadau hyn yn gymwys i ddaliadau sy'n cynnwys tir mewn un neu fwy o'r canlynol, sef Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon, yn ogystal â Chymru.

RHAN IV - GORFODI

Pwerau personau awdurdodedig

16.-(1) Os gofynnir i berson awdurdodedig ddangos rhyw ddogfen sydd wedi'i dilysu'n briodol, ac sy'n dangos ei awdurdod, a'i fod yn gallu ei dangos, caiff arfer y pwerau a bennir yn y rheoliad hwn, ar bob adeg resymol, er mwyn -

Rate of interest

14. When the National Assembly recovers the whole or part of any payment made to a claimant, it may also recover interest thereon at the rate of one per cent above the sterling three months London interbank offered rate and that interest being calculated on a day to day basis for the period from payment to the claimant to recovery from the claimant, unless the sum recovered was paid to the claimant as a result of an error on the part of the National Assembly its servants or its agents.

Cross Border Holdings

15. These Regulations do not apply to holdings that include land in one or more of England, Scotland and Northern Ireland as well as Wales.

PART IV - ENFORCEMENT

Powers of authorised persons

16.-(1) An authorised person may at all reasonable hours, and on producing, if so required, some duly authenticated document showing his or her authority, exercise the powers specified in this regulation for the purposes of -

(a) gweithredu unrhyw fesur rheoli penodedig;

(b) darganfod a oes tramgwydd o dan reoliad 18 wedi'i gyflawni neu wrthi'n cael ei gyflawni; neu

(c) sicrhau bod taliadau Tir Mynydd yn cael eu gwneud mewn achosion priodol yn unig.

(a) carrying out any specified control measures;

(b) ascertain whether an offence under regulation 18 has been or is being committed; or

(c) ensuring that Tir Mynydd payments are paid in proper cases only.

(2) Caiff person awdurdodedig fynd ar unrhyw dir, heblaw tir sy'n cael ei ddefnyddio felyn annedd yn unig, sy'n cael ei feddiannu gan geisydd neu y mae'n credu'n rhesymol ei fod yn ei feddiannu neu yn cael ei ddefnyddio ganddo ar gyfer pori gwartheg sugno neu famogiaid y mae cais am daliad Tir Mynydd wedi'i wneud ar eu cyfer.

(2) An authorised person may enter any land, other than land used only as a dwelling, which is, or which such person reasonably believes to be, occupied by a claimant or used by the claimant for grazing suckler cows or ewes for which a claim for Tir Mynydd payment has been made.

(3) Caiff person awdurdodedig sydd wedi mynd ar unrhyw dir yn rhinwedd y rheoliad hwn –

(3) An authorised person who has entered any land by virtue of this regulation may:-

(a) archwilio a dilysu cyfanswm arwynebedd y tir hwnnw neu unrhyw ran ohono;

(b) archwilio a chyfrif unrhyw anifeiliaid ar y tir a darllen eu tagiau clust neu eu marciau adnabod eraill;

(c) gwneud unrhyw weithgaredd arall sy'n fesur rheoli penodedig; ac

(ch) archwilio'r tir er mwyn

(a) inspect and verify the total area of that land, or any part of it;

(b) inspect and count any animals on that land and read their ear tags or other identification marks;

(c) carry out any other activity which is a specified control measure; and

(d) inspect that land for

penderfynu a yw wedi'i orbori.

the purposes of determining whether it has been over-grazed.

(4) Caiff person awdurdodedig sy'n mynd ar dir yn rhinwedd y rheoliad hwn fynd ag unrhyw bersonau eraill gydag ef sy'n gweithredu o dan ei gyfarwyddiadau ac y mae'n credu eu bod yn angenrheidiol.

(4) An authorised person entering any land by virtue of this regulation may take with him or her such persons acting under the authorised person's instructions as are considered necessary.

(5) Caiff person awdurdodedig –

(5) An authorised person may:-

(a) ei gwneud yn ofynnol i geisydd neu unrhyw weithiwr cyflogedig, gwas neu asiant ceisydd ddangos unrhyw ddogfen neu gofnod arall sydd yn ei feddiant neu o dan ei reolaeth a rhoi unrhyw wybodaeth ychwanegol sydd ym meddiant y person hwnnw neu o dan ei reolaeth ynghylch cais am daliad Tir Mynydd y bydd y person awdurdodedig yn gofyn yn rhesymol amdanynt;

(a) require a claimant or any employee, servant or agent of a claimant to produce any document or other record in his or her possession or control and supply such additional information in that person's possession or control relating to a claim for a Tir Mynydd payment as the authorised person may reasonably request;

b) archwilio unrhyw ddogfen neu gofnod arall y cyfeirir atynt yn is-baragraff (a), ac, os yw unrhyw gofnod o'r fath yn cael ei gadw drwy gyfrwng cyfrifiadur, mynd at unrhyw gyfrifiadur ac unrhyw offer neu ddeunyddiau cysylltiedig sy'n cael neu sydd wedi cael eu defnyddio mewn cysylltiad â'r cofnod hwnnw, a'u harchwilio a

(b) inspect any document or other record referred to in sub paragraph (a) and, where any such record is kept by means of a computer, have access to, and inspect and check the operation of, any computer and any associated apparatus or material which is or has been used in connection with that record;

(c) make such copies of any document or other record referred to in sub-

gwirio eu gweithrediad;

(c) gwneud unrhyw gopiâu o unrhyw ddogfen neu gofnod arall y cyfeirir atynt yn is-baragraff (a), y gwêl yn dda; a

(ch) cipio a chadw unrhyw ddogfen neu record arall ceisydd y cyfeirir ati yn is-baragraff (a), y mae gan y person a awdurdodwyd le i gredu y gallai fod angen amdanynt fel tystiolaeth mewn achos o dan y rheoliadau hyn neu mewn achos ar gyfer adennill unrhyw daliad ac, os yw unrhyw gofnod o'r fath yn cael ei gadw drwy gyfrwng cyfrifiadur, ei gwneud yn ofynnol ei cynhyrchu ar ffurf sy'n ei gwneud yn bosibl mynd ag ef oddi yno.

paragraph (a) as the authorised person thinks fit; and

(d) seize and retain any document or other record referred to in subparagraph (a) which the authorised person has reason to believe may be required as evidence in proceedings under these regulations or in proceedings for the recovery of any payment made and, where any such record is kept by means of a computer, require it to be produced in a form that makes it possible for it to be taken away.

Cymorth i bersonau awdurdodedig

17. Rhaid i'r ceisydd, unrhyw weithiwr cyflogedig, gwas neu asiant ceisydd neu unrhyw berson sydd â gofal anifeiliaid ar y tir roi i'r person awdurdodedig unrhyw gymorth y mae'n gofyn yn rhesymol amdano er mwyn galluogi i'r person awdurdodedig i arfer unrhyw bwer a roddir gan reoliad 16 ac yn benodol, mewn perthynas ag unrhyw anifail, rhaid iddynt drefnu bod yr anifail hwnnw'n cael ei gasglu, ei osod mewn lloc a'i gadw'n ddiogel, os gofynnir iddynt wneud hynny.

Assistance to authorised persons

17. The claimant, any employee, servant or agent of a claimant, or any person in charge of animals on the land, shall give to an authorised person such assistance as the authorised person may reasonably request so as to enable the authorised person to exercise any power conferred by regulation 16 and in particular in relation to any animal shall arrange for the collection, penning and securing of such animal, if so requested.

Tramgwyddau

18. Bydd yn drosedd i berson –

(a) rhwystro person awdurdodedig yn fwriadol wrth iddo arfer pŵer a roddir gan reoliad 16;

(b) methu, heb esgus rhesymol, â chydymffurfio â'r gofynion a wneir o dan reoliad 16 neu gais a wneir o dan y rheoliad hwnnw; neu

(c) gwneud datganiad, yn fwriadol neu'n ddi-hid, neu roi unrhyw wybodaeth sy'n ffug neu'n gamarweiniol mewn manylyn perthnasol os yw'r datganiad yn cael ei wneud neu os yw'r wybodaeth yn cael ei rhoi er mwyn sicrhau bod y cyfan neu unrhyw ran o unrhyw daliad Tir Mynydd yn cael ei roi iddo'i hun neu i unrhyw berson arall.

Cosbi

19.-(1) Bydd person sy'n euog o dramgwydd o dan reoliad 18(a) neu 18(b) yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 3 ar y raddfa safonol.

(2) Bydd person sy'n euog o dramgwydd o dan reoliad 18(c) yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 5 ar y raddfa safonol.

Offences

18. It shall be an offence for a person:-

(a) intentionally to obstruct an authorised person in the exercise of a power conferred by regulation 16;

(b) without reasonable excuse to fail to comply with the requirements made under regulation 16 or a request made under that regulation; or

(c) knowingly or recklessly to make a statement or furnish any information which is false or misleading in a material particular where the statement is made or the information is furnished for the purposes of obtaining for himself or herself or any other person the whole or any part of any Tir Mynydd payment.

Penalties

19.-(1) A person guilty of an offence under regulation 18(a) or 18(b) shall be liable on summary conviction to a fine not exceeding level 3 on the standard scale.

(2) A person guilty of an offence under regulation 18(c) shall be liable on summary conviction to a fine not exceeding level 5 on the standard scale.

Terfyn amser ar gyfer erlyn

20.-(1) Gall achos ynglyn â thramgwydd o dan reoliad 18 gael ei ddwyn, yn ddarostyngedig i baragraff (2) isod, o fewn cyfnod o chwe mis o'r dyddiad y caiff yr erlynydd wybod am dystiolaeth sy'n ddigonol yn ei farn ef i haeddu achos.

(2) Ni all achos o'r fath gael ei ddwyn yn rhinwedd y rheoliad hwn fwy na deuddeng mis ar ôl i'r tramgwydd gael ei gyflawni.

(3) At ddibenion y rheoliad hwn, bydd tystysgrif a lofnodir gan neu ar ran yr erlynydd ac yn datgan y dyddiad y cafodd wybod am dystiolaeth a oedd yn ddigonol yn ei farn ef i gyfiawnhauhaeddu'r achos yn dystiolaeth ddigamsyniol o'r ffaith honno.

(4) Bernir bod tystysgrif sy'n datgan y ffaith honno ac sy'n ymhoni ei bod wedi'i llofnodi felly wedi'i llofnodi felly oni phrofir i'r gwrthwyneb.

Tramgwyddau cyrff corfforaethol

21.-(1) Pan yw corff corfforaethol yn euog o dramgwydd o dan reoliad 18, a phan brofir bod y tramgwydd hwnnw wedi'i gyflawni gyda chydysniad neu ymoddefiad un o swyddogion y corff corfforaethol, neu y gellir ei briodoli i unrhyw esgeulustod ar ei ran, bydd ef, yn ogystal â'r corff corfforaethol, yn euog o'r tramgwydd ac yn agored i achos a chosb yn unol â hynny.

Time Limit for prosecutions

20.-(1) Proceedings for an offence under regulation 18 above may, subject to paragraph (2) below, be commenced within a period of six months from the date on which evidence sufficient in the opinion of the prosecutor to warrant proceedings comes to the prosecutor's knowledge.

(2) No such proceedings shall be commenced by virtue of this regulation more than twelve months after the commission of the offence.

(3) For the purpose of this regulation a certificate signed by or on behalf of the prosecutor stating the date on which evidence sufficient in the opinion of the prosecutor to justify warrant the proceedings came to the knowledge of the prosecutor shall be conclusive evidence of that fact.

(4) A certificate stating that fact and purporting to be so signed shall be deemed to be so signed unless the contrary is proved.

Offences by bodies corporate

21. -(1) Where a body corporate is guilty of an offence under regulation 18, and that offence is proved to have been committed with the consent or connivance of, or to be attributable to any neglect on the part of, an officer of the body corporate he, as well as the body corporate, shall be guilty of the offence and shall be liable to be proceeded against and punished accordingly.

(2) At ddibenion paragraff (1), ystyr "cyfarwyddwr" mewn perthynas â chorff corfforaethol y rheolir ei fusnes gan ei aelodau, yw aelod o'r corff corfforaethol hwnnw.

(2) For the purposes of paragraph (1), "director", in relation to a body corporate whose affairs are managed by its members, means a member of that body corporate.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998 **(h)**.

Signed on behalf of the National Assembly for Wales under section 66(1) of the Government of Wales Act 1998 **(I)**.

[] 2001

[] 2001

Llywydd

The Presiding Officer

y Cynulliad Cenedlaethol

of the National Assembly

rheoliad 6

regulation 6

ATODLEN 1

SCHEDULE 1

RHAN A

PART A

1. Cyfrifir y tir cymwys yn unol â darpariaethau rheoliad 3.

1. The eligible land will be calculated in accordance with the provisions of regulation 3.

2. Mae dwy gyfradd o daliad arwynebedd:-

2. There are two rates of area payment:-

(a) £23.00 yr hectar ar gyfer tir tan anfantais; a

(b) £35.00 yr hectar ar gyfer tir tan anfantais ddifrifol.

(a) £23.00 per hectare for disadvantaged land; and

(b) £35.00 per hectare for severely disadvantaged land.

3. Cyfrifir y taliad sylfaenol o dan elfen un o'r Cynllun Tir Mynydd drwy luosogi'r tir cymwys â'r gyfradd neu'r cyfraddau priodol ar gyfer arwynebeddau'r tir tan anfantais neu'r tir tan anfantais ddifrifol yn ôl fel y digwydd.

3. The basic payment under element one of the Tir Mynydd Scheme will be calculated by multiplying the eligible land by the appropriate rate or rates for the areas of disadvantaged or severely disadvantaged land as the case may be.

RHAN B

PART B

1. Cyfrifir y 140 hectar cyntaf o dir cymwys yn ôl y cyfraddau llawn yn unol â Rhan A o'r Atodlen hon.

1. The first 140 hectares of eligible land shall be calculated at the full rates in accordance with Part A of this Schedule.

2. Cyfrifir y taliad ar gyfer tir cymwys sy'n fwy na 140 hectar ond hyd at a chan gynnwys 640 hectar mewn unrhyw ddaliad drwy leihau 35% ar y taliad ar gyfer y tir hwnnw.

2. The payment for eligible land in excess of 140 hectares but up to and including 640 hectares in any holding is calculated by reducing the payment for that land by 35%.

3. Pan fydd y tir cymwys mewn unrhyw ddaliad yn fwy na 640 hectar, cyfrifir y taliad ar gyfer tir cymwys sy'n fwy na 640 hectar drwy leihau 70% ar y taliad ar gyfer y tir hwnnw.

3. When the eligible land in any holding exceeds 640 hectares, the payment for eligible land in excess of 640 hectares is calculated by reducing the payment for that land by 70%.

RHAN C

PART C

1. Fe fydd mecanwaith diogelwch ar gyfer y blynyddoedd cynllun 2001, 2002 a 2003..

1. There shall be a safety net mechanism for scheme years 2001, 2002 and 2003.

2. Yn y flwyddyn 2001, bydd gan y ceisydd hawl i gael swm ychwanegol a fyddai'n codi'r cyfanswm i 90% o'r swm a dalwyd i'r ceisydd ar gyfer HLCA am 2000 wrth ei ychwanegu at y taliad Tir Mynydd.

3. Yn y flwyddyn 2002, bydd gan y ceisydd hawl i gael swm ychwanegol a fyddai'n codi'r cyfanswm i 80% o'r swm a dalwyd i'r ceisydd ar gyfer HLCA am 2000 wrth ei ychwanegu at y taliad Tir Mynydd.

4. Yn y flwyddyn 2003 bydd y ceisydd yn cael y taliad Tir Mynydd ynghyd â 50% o'r gwahaniaeth rhwng y taliad hwnnw a'r swm a gafwyd ar gyfer HLCA yn 2000 os oedd hwnnw'n fwy.

5. Ni fydd mecanwaith diogelwch ar gyfer 2004 a'r blynyddoedd dilynol.

6. Os y bu newid yn yr arwynebedd tir neu'i ddefnydd ers y cais HLCA 2000, caiff y Cynulliad Cenedlaethol wneud addasiadau cymesurol i'r cyfrifiadau hyn.

2. In the year 2001 the claimant will be entitled to an additional sum that when added to the Tir Mynydd payment would bring the total up to 90% of the sum paid to the claimant for HLCA in 2000.

3. In the year 2002 the claimant will be entitled to an additional sum that when added to the Tir Mynydd payment would bring the total up to 80% of the sum paid to the claimant for HLCA in 2000.

4. In the year 2003 the claimant will receive the Tir Mynydd payment together with 50% of the difference between that payment and the sum received for HLCA in 2000 where that sum is greater.

5. For 2004 and subsequent years there will be no safety net mechanism.

6. If there has been a change in land area or use since the HLCA 2000 claim the National Assembly may make proportionate adjustments to these calculations.

[ENDNOTES – WILL APPEAR IN PRINTED VERSION AS FOOTNOTES]

(a) Yn rhinwedd Gorchymyn y Cymunedau Ewropeaidd (Dynodi) (Rhif 3) (O. S.1999/2788) ("y Gorchymyn"). Mae pŵer y Cynulliad Cenedlaethol, fel corff sydd wedi'i ddynodi mewn perthynas â pholisi amaethyddol cyffredin y Gymuned Ewropeaidd, i wneud rheoliadau sy'n gymwys i ddaliadau sy'n cynnwys tir y tu allan i Gymru, wedi'i gadarnhau gan baragraff 2(b) o Atodlen 2 i'r Gorchymyn.

(b) 1972 p.68.

(a) By virtue of the European Communities (Designation) (No.3) Order (S.I 1999/2788) ("the Order"). The National Assembly's power to make, as a body designated in relation to the common agricultural policy of the European Community regulations which extend to holdings which include land situated within the United Kingdom but outside of Wales is confirmed by paragraph 2(b) of Schedule 2 to the Order.

(b) 1972 c.68.

(c) O.J. Rhif L160, 26.06.99, t.21.

(ch) O.J. Rhif L355, 05.12.92, t.1.

(d) 1992 p.4.

(dd) O.J. Rhif L214, 13.08.99, t.31.

(e) O.J. Rhif L160, 26.06.99, t.80.

(f) O.S. 1992/2677.

(ff) O.J. Rhif L281, 04.11.99 t.30.

(g) 1965 p.4.

(ng) 1971 p.80.

(h) 1998 p.38.

(c) O.J. No. L355, 05.12.92, p1.

(d) O.J. No. L214, 13.08.99, p.31.

(e) O.J. No. L160, 26.06.99, p.80.

(f) O.J. No. L160, 26.06.99, p.21.

(g) S.I. 1992/2677.

(h) 1992 c.4.

(i) O.J. No. L281, 04.11.99 p.30.

(j) 1965 c.4.

(k) 1971 c.80

(l) 1998 c.38.